

INNFORING AV NORGESMODELLEN - HVILKEN BETYDNING FÅR DETTE FÅR DEG SOM LEDER OG DIN VIRKSOMHET?

v/Anne Cathrine Jacobsen
Fagansvarlig arbeidslivskriminalitet
Prosjektleder Norgesmodellen

Hva er Norgesmodellen?

- Nasjonale seriøsitetskrav for offentlige anskaffelser
- Formålet er å sikre sunnere konkurranse og et mer seriøst arbeidsliv
- Bygg- og anlegg- og renholdsbransjen er først ute

Nå kommer Norgesmodellen med nye seriøsitetskrav i bygg, anlegg og renhold

Pressemelding | Dato: 05.11.2022

Regjeringen foreslår flere lov- og forskriftsendringer for å få en slutt på sosial dumping og arbeidslivskriminalitet i bygge- og anleggsnæringen og renholdsbransjen. Tiltakene utgjør det første steget i Norgesmodellen for offentlige anskaffelser.

Norgesmodellen – forslag om nye lov- og forskriftskrav

- Forslag om nye krav:
 - Betaling via bank
 - Lovlige tilknytningsformer
 - Obligatorisk tjenstepensjon
 - HMS-kort
 - Krav til språkferdigheter og informasjonsplikt for å ivareta hensyn til HMS og sikkerhetshensyn
- Skal styrke håndheving av eksisterende krav i annen lovgivning:
- Innebærer økte kontrollplikter
 - Øker kompleksitet og kompetansebehov

Vi har allerede flere pliktbestemmelser i regelverket:

- Samfunnsansvar inntatt som pliktbestemmelser i LOA og FOA fra 1. januar 2017
 - LOA § 5 / FOA § 8-13 og § 19-3 - Regler om leverandørkjedebegrensninger
 - LOA § 6 - Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter
 - LOA § 7 - Krav om bruk av lærlinger
- Handlingsrom i regelverket:
 - Seriositetsbestemmelser - Kontraktvilkår som har som formål å forbedre arbeidsforholdene for arbeidstakerne, forhindre sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, samt øke kvaliteten på ytelsen

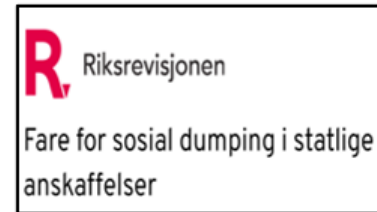
Kontrollplikt – ikke etterforskning!

- Oppdragsgivers ansvar må avgrenses mot tilsyns- og kontrolletatenes ansvarsområde
- Hensynet til effektiv ressursbruk
- Unngå pulverisering av ansvar

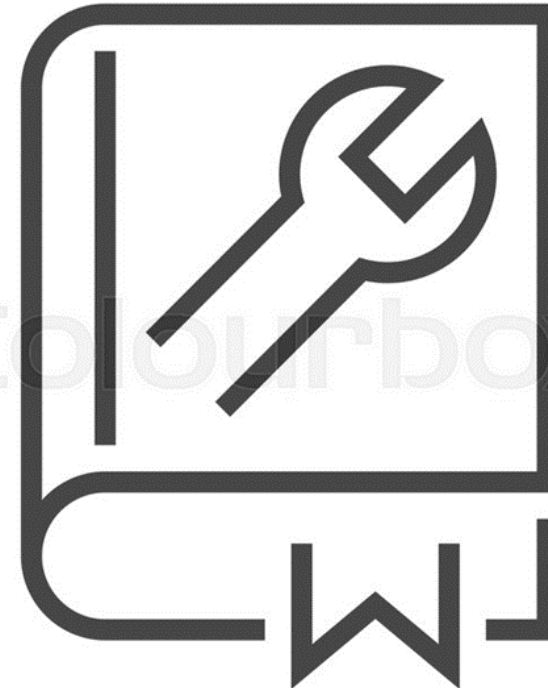
Utfordringsbildet:

- Manglende etterlevelse og kontroll:
 - Riksrevisjonens undersøkelse 2022:
 - Virksomhetene kontrollerer *i liten grad* lønns- og arbeidsvilkår
 - Virksomhetene har *i liten grad* etablert rutiner som bidrar til å oppfylle kravene til lønns- og arbeidsvilkår
- Anskaffelsesundersøkelsen til DFØ viser også at kontraktsoppfølging ikke prioriteres i tilstrekkelig grad

«Beste praksis» for kontraktsoppfølging

- «Beste praksis» - veiledning med konkrete anbefalinger om kontraktsoppfølging generelt og oppfølging av seriøsitetsskrav spesielt:
 - Anbefalinger om lederforankring
 - Anbefalinger om nødvendige ressurser, avklaring og roller og ansvar
 - Anbefalinger om behov for systemer og rutiner
 - Anbefalinger om gjennomføring og bruk av risikovurderinger
 - Anbefalinger om oppfølging og håndtering av avvik og mislighold
- Utvikle en eksempelbank som kan illustrere «beste-praksis» anbefalingene

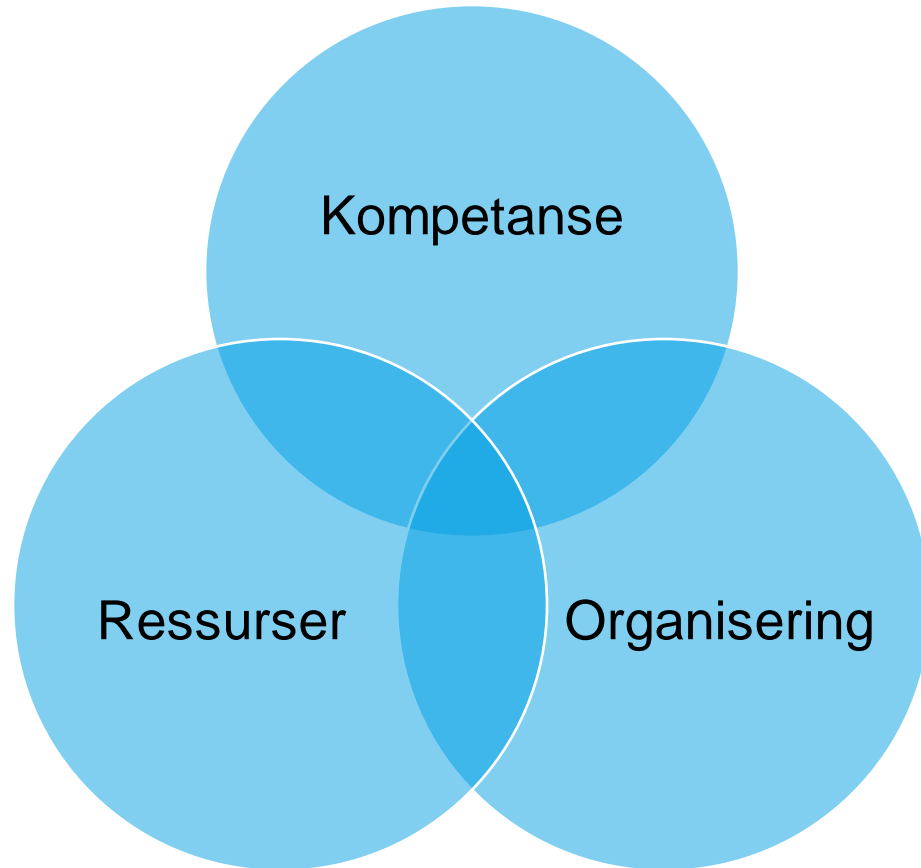

Ill. Colourbox

Arbeidsgruppe:

- Medlemmer:
 - Offentlige oppdragsgivere med relevant erfaring
 - Statsbygg, Forsvarsbygg, Statens Vegvesen, Oslobygg KF, Oslo kommune UKE, Viken Fylkeskommune, Skien kommune, Stavanger kommune, Bergen Kommune, Nordland fylkeskommune, Ullensaker kommune, Gjesdal kommune, Kystverket, Lyse AS, Trøndelag fylkeskommune
 - Arbeidstilsynet
 - KS
 - NHO, NHO Service og handel, Virke
 - Fellesforbundet
 - Leverandører (til utvalgte deler av arbeidet)

Innkjøpsleder har en nøkkelrolle!

- Det er et lederansvar å sørge for kompetansebygging og sikring av nødvendig kapasitet til å sikre etterlevelse av kontrollplikter og god kontraktsoppfølging

Fra Deloittes evaluering av hvordan offentlige innkjøp bidrar til seriøsitet s. 4:

*«Samtidig viser evalueringen at lokale politiske ambisjoner ofte i praksis blir tomme ord, **der målene og forventningene ikke følges opp med de økonomiske og organisatoriske forutsetningene som er nødvendige for at kommunen skal kunne oppnå målene i praksis.**»*

Direktoratet
for forvaltning og
økonomistyring

AnneCathrine.Jacobsen@dfo.no

47 33 73 53